

Το μήνυμα εστάλη μα δεν το έχουμε (κατα)λάβει !

Συντάχθηκε απο τον/την Μάνος Στεφανάκης
Παρασκευή, 14 Μάιος 2010 11:30

"Όταν οι άνθρωποι θέλουν τ? κακό, του δίνουν όψη ν? αρέσει." Κώστας Καρυωτάκης,
Υποθήκαι

Το [κείμενο](#) της Αλεξάνδρας Κορωναίου που επιλέχτηκε σήμερα από την επιτροπή εξετάσεων απευθυνόταν, νομίζω δευτερευόντως στους εξεταζόμενους μαθητές και πρωτίστως στην εκπαιδευτική κοινότητα και την ελληνική κοινωνία γενικότερα. Ήταν ένα ξεκάθαρο μήνυμα και μια κυνική επίδειξη δύναμης από την πλευρά της κυρίαρχης ιδεολογίας, που συστηματικά τα τελευταία χρόνια επιχειρεί μια αποδόμηση του δημόσιου χαρακτήρα της εκπαίδευσης και που εσχάτως βρήκε την ευκαιρία να τη νομοθετήσει με Δούρειο ίππο την οικονομική κρίση και την αναγκαιότητα ένταξης των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Κάλιστα θα μπορούσε το κείμενο αυτό να είναι μέρος της εισηγητικής έκθεσης της κ. Υπουργού κατά την παρουσίαση του πολυνομοσχεδίου για την παιδεία στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Έτσι λοιπόν οι έλληνες μαθητές εμπέδωσαν σήμερα ότι η "**αυτομόρφωση**" είναι μια **ατομική** σύν

θετη εκπαιδευτική διαδικασία, της οποίας θεμελιώδης κινητήρια δύναμη είναι ο ίδιος ο άνθρωπος, ο οποίος έχοντας επίγνωση των αναγκών και των επιθυμιών του, καλείται να διαμορφώσει

το περιεχόμενο,

τη

διαδικασία

και

τους τρόπους

εκπαίδευσής του. Και δεν το εμπέδωσαν απλά αλλά κλήθηκαν εκόντες-άκοντες, χωρίς να τηρηθούν τα προσχήματα ή να δοθεί έστω μια επίφαση δυνητικής διαφοροποίησης, να αναλάβουν τον άχαρο ρόλο του εγκωμιαστή και να αναφερθούν στη σημασία της "αυτομόρφωσης" καθώς και να ανακαλύψουν τρόπους πραγμάτωσής της. Μόνο ειρωνική, από την άποψη αυτή, ακούγεται η πέμπτη οδηγία για τους εξεταζόμενους : "Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή". Τραγική ειρωνεία άλλωστε με την επιστημονική έννοια του

Το μήνυμα εστάλη μα δεν το έχουμε (κατα)λάβει !

Συντάχθηκε απο τον/την Μάνος Στεφανάκης
Παρασκευή, 14 Μάιος 2010 11:30

όρου είναι ότι οι μαθητές ανεπίγνωστα ή όχι, ως άλλοι τραγικοί ήρωες, αναγκάζονται να βυθιστούν στην τραγική πλάνη και να υπερθεματίσουν πάνω σε όλα εκείνα, που όχι πολύ αργότερα θα αποδειχθούν ο χειρότερος εφιάλτης τους. Κι αυτό εκτός των άλλων είναι και ανήθικο.

Δεν ξέρω αλήθεια με ποια κριτήρια έγινε η επιλογή των συγκεκριμένων θεμάτων. Δυσκολεύομαι πάντως να πιστέψω ότι δεν υπάκουσαν σε πολιτικές και οικονομικές σκοπιμότητες. Άλλωστε η θέση και η οπτική του κειμένου είναι σε πλήρη αναντιστοιχία με όσα διδάχτηκαν οι μαθητές της θεωρητικής κατεύθυνσης. Η σημασία της Δημόσιας Εκπαίδευσης και μάλιστα δια βίου τονίζεται κατ' επανάληψη σε όλα τα αρχαία κείμενα που διδάσκονται στην Τρίτη Λυκείου. Πλάτωνας, Θουκυδίδης, Αριστοτέλης τονίζουν τη σημασία που αυτή έχει για την πρόοδο των κοινωνιών και την ομαλή ένταξη των πολιτών σ' αυτές:

"Λοιπόν, είναι φανερό ότι πρέπει να θεσπίσουμε νόμους για την παιδεία (εκπαίδευση) και ότι πρέπει να την κάνουμε ίδια για όλους (δημόσια)

. "Αριστοτέλους Πολιτικά, Θ 2.1 . Φαίνεται όμως πως εκείνοι που υποκλίνονται στο μεγαλείο του κλασικού πολιτισμού και επιχειρούν -ανεπιτυχώς- να μάθουν στους μικρούς μαθητές τη θαυμάσια γλώσσα του, περιφρονούν τα κλασικά και διαχρονικά διδάγματα του. Για άλλη μια φορά ο τύπος τρώει την ουσία.

Είναι βέβαια αλήθεια ότι η δημόσια εκπαίδευση, αν και θεωρητικά τεκμηριωμένη ήταν μάλλον η εξαίρεση παρά ο κανόνας για την κλασική αρχαιότητα. Η αξία της αναγνωρίστηκε καθολικά και η επικράτησή της άρχισε σταδιακά μετά από το κίνημα του Διαφωτισμού και τις μεγάλες επαναστάσεις του 18ου αιώνα. Τότε δηλαδή που **οι υπήκοοι** έγιναν **πολίτες**. Σήμερα ωστόσο φαίνεται να μην εξυπηρετεί πια για δυο κυρίως λόγους: Ο πρώτος είναι ότι πλέον δεν είναι αρεστοί

οι πολίτες

αλλά

οι ιδιώτες

και ο δεύτερος ότι η απαξίωση τη δημόσιας εκπαίδευσης μεταθέτει στους ώμους του εκπαιδευόμενου το οικονομικό κόστος αλλά και τις επιλογές για την "αυτομόρφωσή" του, άρα και τις ευθύνες για την μελλοντική -και εν πολλοίς προεξοφλημένη- αποτυχία του.

Κλείνω το κείμενό μου με ένα καθαρά φιλολογικό σχόλιο: Ο νεολογισμός "αυτομόρφωση" μπορεί βέβαια να αναλύεται επαρκώς στο κείμενο και να ορίζεται επιμελώς κατά τρόπο που γίνεται πλήρως αντιληπτό το νόημα του, δεν παύει όμως να αποτελεί μια γλωσσική διολίσθηση, αφού η μόρφωση και η γνώση είναι κοινωνικό προϊόν και ασφαλώς όχι απότοκο ατομικής πορείας. Και η γλωσσική διολίσθηση είναι πάντα επικίνδυνη, ιδίως όταν αυτή γίνεται στις πανελλαδικές εξετάσεις κατά την εξέταση του γλωσσικού μαθήματος.

Το μήνυμα εστάλη μα δεν το έχουμε (κατα)λάβει !

Συντάχθηκε απο τον/την Μάνος Στεφανάκης
Παρασκευή, 14 Μάιος 2010 11:30

[Διαβάστε τις θέσεις της Πανελλήνιας Ένωσης Φιλολόγων για τα θέματα της Νεοελληνικής Γλώσσας Γενικής Παιδείας](#)

[Γράσκω αεί εκπαιδευόμενος. Άρθρο στην Ελευθεροτυπία 13-2-2010.](#)